

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Prusinowska

Protokolant: protokolant sądowy Justyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2019 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (KRS (...))

przeciwko M. S. (PESEL (...))

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej M. S. na rzecz powoda kwotę 123 261,70 zł (sto dwadzieścia trzy tysiące dwieście sześćdziesiąt jeden złotych siedemdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 grudnia 2016 r. do dnia 17 czerwca 2019r. w kwocie 21 937,21 zł, ustalając, że zapłata przez M. M. kwot zasądzonych na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 15 czerwca 2018 r. w sprawie (...) Sądu Okręgowego w P. zwalnia pozwaną od obowiązku zapłaty,
2. Zasądzone w pkt II świadczenie wraz z odsetkami rozkłada na 121 miesięcznych rat: przy czym 120 rat płatnych będzie po 1200,00 zł (słownie: tysiąc dwieście złotych) a ostatnia 121 rata w kwocie 1198,91 zł (słownie: jeden tysiąc sto dziewięćdziesiąt osiem złotych 91/100) z zaznaczeniem, że raty będą płatne miesięcznie do 10 dnia każdego miesiąca, począwszy od 10-tego sierpnia 2019 roku,
z zastrzeżeniem, iż w przypadku uchybienia terminowej spłaty którejkolwiek z rat cała pozostała należność do zapłaty staje się natychmiast wymagalna;
3. Kosztami postępowania obciąża w całości pozwaną i z tego tytułu zasądza od niej na rzecz powoda kwotę 11 581 zł ustalając, że zapłata przez M. M. kwot zasądzonych z tego tytułu na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 15 czerwca 2018 r. w sprawie (...) Sądu Okręgowego w P. zwalnia pozwaną, w takiej części, od obowiązku zapłaty.

SSO Maria Prusinowska

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym dnia 20 marca 2018 roku powód Bank (...) S.A. domagał się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanym M. S. i M. M. poprzez zasądzenie od nich solidarnie kwoty 123 261,70 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania sądowego wg norm przepisanych, w tym kosztami zastępstwa, opłatą sądową, a także dalszymi kosztami jakie mogą zostać poniesione przez powoda w toku postępowania. Uzasadniając swoje stanowisko strona powodowa wskazała, że zawarła z pozwanymi w dniu 12 kwietnia 2006 roku umowę kredytu budowlanego w walucie wymiennej nr (...), a pozwani nie wywiązali się z ciążącego na nich obowiązku terminowej spłaty zadłużenia, w związku z czym powód w/w umowę kredytu wypowiedział pismem z dnia 22 maja 2013 roku. Pismo dotyczące wypowiedzenia pozostało bez odpowiedzi ze strony pozwanych, dlatego też powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych

potwierdzający wysokość wymagalnego zadłużenia pozwanych na dzień jego wystawienia. Ponadto zdaniem powoda, pozwani w pismach kolejno z dnia 27 lutego 2016 roku, 24 stycznia 2018 roku oraz z dnia 20 lutego 2018 roku uznali dług względem powoda zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Jednakże między stronami nie udało się ugodowo załatwić sporu (k. 2-4).

Zarządzeniem z dnia 27 kwietnia 2018 roku powód został wezwany do oświadczenia w zakresie zawarcia z pozwanymi porozumienia co do spłaty kredytu i jego przedłożenia oraz do wskazania jaka część kredytu została spłacona w terminie tygodniowym od doręczenia wezwania pod rygorem odmowy rozpoznania sprawy według przepisów o postępowaniu upominawczym (k. 51).

W odpowiedzi na w/w zarządzenie strona powodowa oświadczyła, iż pozwani od dnia 14 stycznia 2014 roku do dnia 22 stycznia 2017 roku wpłacili na konto banku łączną kwotę 40 944,54 zł (k. 54, 56, 58).

Dnia 15 czerwca 2018 roku Sąd Okręgowy w P. I Wydział Cywilny w osobie referendarza sądowego A. J. wydał na posiedzeniu niejawnym nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, na mocy którego nakazał pozwanym M. S. oraz M. M., aby w terminie dwóch tygodni od doręczenia niniejszego nakazu zapłacili solidarnie powodowi 123 261,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz 5 158 zł tytułem kosztów postępowania, w tym 1 541 zł tytułem czwartej części opłaty od pozwu, 3 600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa albo wnieśli w tym terminie sprzeciw do Sądu Okręgowego w P. (k. 62).

Pismem z dnia 5 lipca 2018 roku pozwana M. S. poinformowała Sąd, iż jej syn M. M. nie ma możliwości odebrania przesyłki awizo (zawierającej nakaz zapłaty) z uwagi na fakt, że obecnie od dnia 4 września 2017 roku przebywa w Zakładzie Karnym w W. (k. 69).

Pismem z dnia 9 lipca 2018 roku pełnomocnik pozwanej złożył sprzeciw od w/w nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł uiszczonej tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu swojego stanowiska strona pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda w niniejszym postępowaniu oraz fakt, iż żadne ze wskazywanych w uzasadnieniu pozwu przez powoda pism, które poczytuje za uznanie długu przez pozwanych, nie zostało wysłane do wierzyciela. Wszystkie pisma były wysyłane do spółki (...) (...) Spółka ta nie posiadała żadnego pełnomocnictwa do występowania w imieniu wierzyciela Banku (...) S.A. i jego następców prawnych, w tym powoda – Banku (...) S.A. Pełnomocnictwo znajdujące się w aktach sprawy było jedynie pełnomocnictwem procesowym (k. 71-72).

Nakaz zapłaty uprawomocnił się wobec pozwanego w dniu 24 sierpnia 2018 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód Bank (...) S.A. z siedzibą w W. prowadzi działalność gospodarczą m.in. w dziedzinie pośrednictwa pieniężnego i udzielania pożyczek pieniężnych oraz kredytów. Wcześniejsza nazwa banku to Bank (...) S.A. Zmiana nastąpiła z dniem 30 kwietnia 2015 roku.

Okoliczność bezsporna, a nadto **dowód:** kserokopia odpisu z rejestru przedsiębiorców KRS powoda (k. 30-40);

W dniu 12 kwietnia 2006 roku powód Bank (...) S.A. z siedzibą w

W. zawarł z pozwanymi M. S. i M. M. umowę kredytu budowlanego w walucie wymienialnej nr (...) (dalej jako: Umowa). Kredyt został udzielony w wysokości 54 964,44 CHF (słownie: pięćdziesiąt cztery tysiące dziewięćset sześćdziesiąt cztery franków szwajcarskich 44/100) i kredytobiorcy zobowiązali się go spłacić wraz z należnymi odsetkami w ratach annuitetowych (równych ratach kapitałowo-odsetkowych) na zasadach i warunkach określonych w dalszych postanowieniach Umowy do dnia 11 kwietnia 2023 roku. Kredyt został przeznaczony na zakup budynku

mieszkalnego położonego w M. os. (...) KW nr (...) oraz dokończenie budowy budynku mieszkalnego. Ponadto od kwoty udzielonego kredytu bank pobrał jednorazowo bezzwrotną opłatę przygotowawczą w wysokości 549,64 CHF. Co więcej kredytobiorcy zobowiązali się opłacić prowizję przygotowawczą oraz składkę z tytułu ubezpieczenia kredytu w (...). Oprocentowanie kredytu wynosiło w dniu zawarcia Umowy 3,2667 % w stosunku rocznym. Oprocentowanie było zmienne i ustalane w oparciu o stopę referencyjną 3M (...), zaokrągloną do czwartego miejsca po przecinku, obowiązująca w banku w dniu podpisania umowy kredytu, a w okresie kredytowania – w pierwszym dniu kolejnego okresu stabilizacji oprocentowania oraz przy uwzględnieniu marży Banku w wysokości 2,00 punktów procentowych. W przypadku, gdy stopa oprocentowania będzie wyższa w okresie kredytowania niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, Bank pobiera odsetki naliczone według stopy równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego; stopa kredytu lombardowego na dzień zawarcia umowy wynosi 5,50 %. Zgodnie z § 4 ust. 7 Umowy kredyt miał być spłacany w PLN. Natomiast zgodnie z § 5 ust. 1 i ust. 4 Umowy z tytułu niespłaconego w terminie kredytu/rat kredytu bankowi przysługują odsetki za opóźnienie spłaty w wysokości 1,5 stopy oprocentowania kredytu obowiązującego w terminach zalegania z zapłatą, nie więcej niż czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Bank wysyła do kredytobiorców i osób będących dłużnikami z tytułu zabezpieczenia spłaty kredytu wezwania do zapłaty listem poleconym. Z kolei w § 12 Umowy Bank zastrzega sobie prawo wypowiedzenia umowy kredytu lub obniżenia kwoty przyznanego kredytu w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielania kredytu nie zostały dotrzymane lub w razie utraty przez kredytobiorców zdolności kredytowej, w szczególności w przypadkach: naruszenia postanowień Umowy lub regulaminu czy ujawnienia, że kredytobiorcy złożyli fałszywe dokumenty lub niezgodne z prawdą oświadczenia. Okres wypowiedzenia Umowy wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorców 7 dni. Kredytobiorcy mogą wypowiedzieć Umowę z zachowaniem 3 miesięcznego okresu wypowiedzenia. Po wypowiedzeniu Umowy Bank podejmuje czynności windykacyjne w odniesieniu do niespłaconych należności z tytułu kredytu i odsetek. Koszty związane z windykacją należności ponoszą Kredytobiorcy.

Ponadto w § 4 ust. 9 Umowy spłaty należności Banku wynikających z niniejszej umowy zaliczane miały być w następującej kolejności: koszty windykacji, opłaty i prowizje, odsetki podwyższone, odsetki zapadłe niespłacone (zaległe), odsetki bieżące, kapitał przeterminowany, kapitał bieżący.

Dowód: kopia umowy kredytowej (k. 5-12), oświadczenia z dnia 12 kwietnia 2006 r. (k. 13,14,15); Z uwagi na fakt zaprzestania w 2012 roku terminowego spłacania rat kredytowych przez kredytobiorców, powód wypowiedział pismem z dnia 22 maja 2013 roku w/w umowę, wskazując jaka jest wysokość całkowitego ich zadłużenia oraz ile dni wynosi okres wypowiedzenia. Treść wypowiedzenia ponadto wskazywała na konsekwencje braku spłaty zadłużenia po upływie okresu wypowiedzenia.

Dowód: wypowiedzenie umowy kredytu/pożyczki z dnia 22 maja 2013 r. (k. 16-17);

Pismem z dnia 8 stycznia 2014 roku pełnomocnik powoda wystosował do pozwanych polubowne wezwanie do zapłaty wskazując jakie kwoty do pokrycia przypadną im na etapie przedsądowym, na etapie sądowym oraz na etapie egzekucyjnym. W treści pisma wskazano również, iż uregulowanie należności umożliwi powodowi niezwłoczne zamknięcie sprawy, bez konieczności podejmowania dalszych kroków windykacyjnych.

Dowód: polubowne wezwanie do zapłaty z dnia 8 stycznia 2014 r. (k. 58-60),

Z kolei pismem z dnia 27 lutego 2016 roku pozwana M. S., poinformowała pełnomocnika powoda, iż ona i jej syn jako kredytobiorcy zalegający ze spłatą kredytu nie są w stanie skorzystać z propozycji jednorazowej spłaty zadłużenia, gdyż nie dysponują kwotą 102 771,64 zł i nie mają też żadnych oszczędności. Pozwana wskazała, iż najbardziej dogodną formą spłaty, dostosowaną do ich możliwości jest spłata powyższego zadłużenia w miesięcznych ratach po 1 200 zł. Pozwana ponadto zaznaczyła, iż pełnomocnik powoda we wcześniejszych pismach przystaną na taką formę płatności i w ten sposób zadłużenie zmniejszyło się o około 30 000 zł. **Dowód:** pismo pozwanej z dnia 27 lutego 2016 r. (k. 23-25);

Dnia 30 listopada 2016 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...), na podstawie którego pozwani zobowiązani byli zapłacić Bankowi (...) S.A. kwotę 141 651,60 zł. Na powyższą kwotę składała się kwota 139 755,18 zł tytułem niespłaconego kapitału oraz kwota 1 896,42 zł tytułem odsetek karnych.

Dowód: wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) z dnia 30 listopada 2016 r. (k. 22);

Z kolei pismem z dnia 24 stycznia 2018 roku pozwana M. S. poinformowała pełnomocnika powoda, iż nadal z uwagi na trudną sytuację finansową będzie spłacała zadłużenie w ratach. Wyjaśniła również brak rzetelności w dotychczasowym spłacaniu rat – choroba syna, następnie jego umieszczenie w areszcie śledczym w W.. Natomiast pismem z dnia 20 lutego 2018 roku pozwana wyraziła swoją wdzięczność za przychylę rozpoznanie jej prośby dotyczącej zmniejszenia wysokości miesięcznej raty spłaty zadłużenia.

Dowód: pismo pozwanej z dnia 24 stycznia 2018 r. (k. 26-27), pismo pozwanej z dnia 20 lutego 2018 r. (k. 28);

Pozwana pismem z dnia 5 lipca 2018 roku poinformowała Sąd, iż jej syn – M. M. obecnie od 4 września 2017 roku przebywa w Zakładzie Karnym w W.. Wskazała jego aktualny adres, celem skutecznego dostarczenia korespondencji.

Dowód: pismo pozwanej z dnia 5 lipca 2018 r. (k. 69);

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie zebranych w aktach sprawy dokumentów. Zgodnie z treścią art. 244 § 1 k.p.c. za dokumenty urzędowe należy traktować takie, które sporządzone są w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania i stanowią one dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Na zasadzie art. art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód jedynie tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Wyciąg z ksiąg banku spełniał wymogi określone w art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe nie mając jednakże w niniejszym postępowaniu statusu dokumentu urzędowego. Dnia 6 czerwca 2019 roku odbyła się rozprawa, na której pełnomocnik pozwanych podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko oraz w przypadku uwzględnienia powództwa wniósł o rozłożenie zasądzonej kwoty na 120 równych rat i na tę okoliczność wniósł o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania pozwanej. Sąd postanowił na okoliczność sytuacji majątkowej i rodzinnej pozwanej przeprowadzić dowód z jej przesłuchania.

Dowód: protokół z rozprawy z dnia 6 czerwca 2019 r. (k. 112-113).

Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanej co do jej sytuacji majątkowej i rodzinnej. Jej zeznania były spójne i logiczne i korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Obecnie zamieszkuje ona z synem, który powrócił z Zakładu Karnego i wspólnie z nim prowadzi gospodarstwo domowe. Syn podjął pracę, za świadczenie której będzie otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 15 zł netto za godzinę. Pozwana utrzymuje się z emerytury w wysokości 2300 zł. Zeznania pozwanej były dla Sadu w pełni wiarygodne, pozwana od początku niniejszej sprawy uznawała swoje zadłużenie, miała i ma dalej świadomość jego spłaty. To problemy rodzinne i finansowe na przestrzeni kilku lat uniemożliwiały jej regularne spłacanie rat, które w pewnym momencie okazały się dla niej za wysokie, gdy syn M. M. przebywał w Zakładzie Karnym. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż na przestrzeni lat kurs franka szwajcarskiego – waluty w jakiej został przez pozwanych zaciągnięty kredyt – znacznie wzrósł.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 1988 ze zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Oznacza to, że na powódzie ciążył obowiązek przekazania kredytobiorcy określonej kwoty, na pozwanych zaś spoczywało zobowiązanie zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Z kolei art. 75 ust. 1 prawa bankowego precyzuje, że w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu bank może wypowiedzieć umowę kredytu.

Pozwana nie kwestionowała faktu zawarcia umowy kredytu budowlanego w walucie wymienialnej nr (...). Zatem na powódzie spoczywał ciężar wykazania skuteczności wypowiedzenia umowy i wysokości dochodzonego roszczenia. W niniejszym postępowaniu nie było to kwestią sporną.

Zgodnie bowiem z ogólną regułą, wyrażoną w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Wskazana zasada oznacza, że powód składając pozew powinien udowodnić fakty, które w jego ocenie świadczą o zasadności powództwa. Udowodnienie faktów może nastąpić przy pomocy wszelkich środków dowodowych przewidzianych przez kodeks postępowania cywilnego. Nie ulega także wątpliwości, że co do zasady to na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia twierdzeń zawartych w pozwie, bowiem to on domaga się zapłaty i powinien udowodnić zasadność swojego roszczenia.

Pozwana przestała płacić raty kredytu udzielonego jej na podstawie wskazanej umowy około września 2012 roku. Zaistniała sytuacja była spowodowana trudnościami finansowymi oraz faktem przebywania pozwanego M. M. w Zakładzie Karnym, o których pozwana M. S. informowała bank prosząc o zmniejszenie raty (miało to również miejsce na etapie dochodzenia zaległej należności przez windykatora banku). Na żadnym etapie postępowania pozwana nie uchylała się od faktu, iż posiada zadłużenie względem powoda. Podczas jej przesłuchania na rozprawie wyraźnie to zaznaczyła prosząc o rozłożenia na raty powyższego zadłużenia. Należy zaznaczyć, iż tylko pozwana M. S. wniosła skutecznie sprzeciw od wydanego w tej sprawie nakazu zapłaty. Wobec jej syna M. M. ten nakaz uprawomocnił się. Pełnomocnik pozwanej w sprzeciwie od nakazu zapłaty podnosił zarzut przedawnienia roszczenia. Bowiem zgodnie z art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata. W związku z czym zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Sąd nie podzielił stanowiska pełnomocnika strony pozwanej z uwagi na fakt, iż pismami z dnia 27 lutego 2016 roku, 24 stycznia 2018 roku oraz 20 lutego 2018 roku pozwana skutecznie przerywała bieg terminu przedawnienia, zapewniając iż od długu się nie uchyla, informuje jednak o problemach finansowych i rodzinnych, które stoją na przeszkodzie w regularnym spłaceniu rat. Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 2 bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Jak wskazuje się w orzecznictwie, zachowaniem tym jest m.in. działanie dłużnika polegające na przyznaniu obowiązku świadczenia wynikającego z innego źródła, a więc deklaratywnym stwierdzeniu, że taki obowiązek istnieje i że dłużnik nie zamierza uchylić się od jego wypełnienia, które nazywane jest uznaniem niewłaściwym. Stanowi ono wyraz świadomości (wiedzy) zobowiązanego, której nie musi towarzyszyć zamiar wywołania skutku prawnego w postaci przerwania biegu przedawnienia. Wykazuje wiele podobieństw do oświadczenia woli, jeżeli jest złożone wobec uprawnionego, ponieważ wywołuje skutek materialnoprawny, do zaistnienia którego dochodzi jednak z mocy ustawy. Jest to wywołanie takiej sytuacji, aby określone zachowanie zobowiązanego mogło uzasadniać przekonanie uprawnionego, że jest on świadom jego obowiązku. Konkretnie zachowanie zobowiązanego może być także ocenione jako dorozumiane oświadczenie woli, gdy zamiar wywołania przez nieokreślonych skutków prawnych jest niewątpliwy, a na podstawie przejawów tego zachowania wierzyciel może zasadnie przyjmować, iż dłużnik ma świadomość ciężącego na nim obowiązku i zamierza dobrowolnie spełnić świadczenie. Ocena zachowania dłużnika, treści jego stwierdzenia oraz jego skutków jest dokonywana z uwzględnieniem okoliczności, w których doszło do jego wyrażenia (wyrok SN z 21 lipca 2017 r., I CSK 718/16, Legalis). Natomiast celem porównania właściwe uznanie długu, przybierające formę umowy, zawiera oświadczenie dłużnika potwierdzające, że ciąży na nim określony dług i zobowiązany jest go spłacić. Umowa taka odwołuje się i potwierdza istnienie długu powstałego wcześniej w stosunkach między dłużnikiem a wierzycielem, ale takiego długu nie tworzy. Jeżeli dłużnik dowiedzie, iż dług w rzeczywistości nie istnieje, to podważona zostaje materialnoprawna podstawa zobowiązania i uznanie długu staje się bezskuteczne. Nie jest to przesłanka wymagająca

uchylenia się od skutków złożonego oświadczenia woli o uznaniu długu, ponieważ nie dotyczy wady tego oświadczenia, lecz jego bezprzedmiotowości (wyrok SN z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 398/14). Artykuł 123 § 1 pkt 2 k.c. ma zastosowanie także do tzw. uznania niewłaściwego, które jest oświadczeniem wiedzy dłużnika o istnieniu zobowiązania wobec wierzyciela. W sytuacji, w której dłużnik nie kwestionuje swojego zobowiązania wobec wierzyciela, ten nie może ponosić negatywnych konsekwencji wynikających z przedawnienia roszczenia, jeżeli pozostawał w przeświadczeniu wywołanym przez samego dłużnika, że nie kwestionuje on obowiązku spełnienia świadczenia. Do przerwania biegu przedawnienia nie jest przy tym nawet konieczna świadomość dłużnika skutków prawnych uznania, skoro następują one niezależnie od jego wiedzy i zamiaru ich wywołania. Ponieważ uznanie niewłaściwe nie jest oświadczeniem woli, w judykaturze przyjęto liberalne podejście do kwestii reprezentacji dłużnika w odniesieniu do złożenia oświadczenia zawierającego uznanie niewłaściwe długu. Za wywołujące skutki przewidziane w art. 123 § 1 k.c. może być uznane także oświadczenie złożone przez osobę, która nawet nie jest samodzielnie uprawniona do reprezentacji dłużnika i która według „zewnętrznej” oceny ma wpływ na decyzje podejmowane przez tę osobę prawną (wyrok SN z 28 listopada 2014 r., I CSK 657/13). Do uznania roszczenia ze skutkiem w postaci przerwania biegu przedawnienia może dojść przez każde zachowanie się zobowiązanego, które – choćby nie wyrażało zamiaru wywołania tego skutku – dowodzi świadomości zobowiązanego istnienia roszczenia i tym samym uzasadnia przekonanie uprawnionego, że zobowiązany uczyni zadość roszczeniu. Na przykład podjęcie się przez dłużnika naprawy przedmiotu świadczenia dotkniętego wadami może stanowić przejaw uznania w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. roszczenia wierzyciela o naprawienie szkody wynikłej z nienależytego wykonania zobowiązania (wyrok SN z 9 maja 2013 r., II CSK 602/12). Uznanie niewłaściwe jest oświadczeniem wiedzy, jednostronnym przyznaniem faktów, a nie czynnością prawną. Dla uznania roszczenia wystarczające jest zewnętrzne wyrażenie przeświadczenia o jego istnieniu, a zatem złożenie oświadczenia wiedzy, które wywołuje skutek prawny wynikający z art. 123 § 1 pkt 2 k.c. dopiero wówczas, gdy jednoznacznie potwierdza istnienie skonkretyzowanego długu. O uznaniu roszczenia można mówić wtedy, gdy określone zachowania dłużnika dotyczą w sposób jednoznaczny skonkretyzowanego i skierowanego przeciwko niemu roszczenia. Do zakwalifikowania zachowania dłużnika w kategoriach uznania roszczenia konieczne jest stwierdzenie, że z rozeznaniem daje wyraz temu, iż wierzycielowi przysługuje w stosunku do niego wierzytelność wynikająca z konkretnego stosunku prawnego. Bardziej szczegółowa identyfikacja wierzytelności, w związku z którą następuje uznanie długu, jest warunkiem zakwalifikowania w tych kategoriach konkretnego zachowania się dłużnika, gdy strony sporu pozostają ze sobą w rozmaitych stosunkach prawnych, z których mogą wynikać różne wierzytelności pieniężne. Wymóg ścisłego sprecyzowania roszczenia, będącego przedmiotem uznania wynika z tego, iż bieg przedawnienia uznanego roszczenia przerywa się, ale tylko w granicach zakreślonych uznaniem (wyrok SN z dnia 16 marca 2012 r., IV CSK 366/11). Zgodnie z powyższym sens instytucji uznania roszczenia polega na tym, że dłużnik zapewnia wierzyciela o wykonaniu zobowiązania, w związku z czym wierzyciel nie musi obawiać się upływu przedawnienia roszczenia, gdyż uznanie powoduje przerwanie biegu przedawnienia, na skutek którego przedawnienie zaczyna biec na nowo. Uznanie jest przejawem lojalności dłużnika, w stosunku do wierzyciela i zapobiega wytaczaniu niepotrzebnych procesów. Uznanie niewłaściwe polega na tym, że dłużnik nie składa wprawdzie wyraźnego oświadczenia o uznaniu roszczenia, lecz na podstawie objawów jego zachowania kontrahent może zasadnie przyjmować, że dłużnik ma świadomość ciężącego na nim zobowiązania i ma zamiar dobrowolnego spełnienia świadczenia (wyrok SN z 11 sierpnia 2011 r., I CSK 703/10). Uznanie roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. występuje w razie takiego jednoznacznego zachowania się dłużnika wobec wierzyciela, z którego wynika, że wierzyciel wie, iż dłużnik uważa jego roszczenie za istniejące i przyznane. Dla skuteczności tego uznania niewłaściwego nie jest wymagane istnienie po stronie zobowiązanego zamiaru wywołania skutku prawnego w postaci przerwania biegu przedawnienia. Istotne jest to, aby zachowanie zobowiązanego mogło uzasadniać przekonanie osoby uprawnionej, iż zobowiązany jest świadom swojego obowiązku, a w konsekwencji aby mogło uzasadniać oczekiwanie uprawnionego, że świadczenie na jego rzecz zostanie spełnione (wyrok SN z 25 marca 2010 r., I CSK 457/09).

Mając na uwadze przedstawione powyżej okoliczności, sąd uznając powództwo za zasadne w pkt 1 wyroku zasądził od pozwanej M. S. na rzecz powoda kwotę 123 261,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 grudnia 2016 roku do dnia 17 czerwca 2019 roku w kwocie 21 937,21 zł, ustalając, że zapłata przez M. M. kwot zasądzonych na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 15 czerwca 2018 roku w sprawie (...) Sądu Okręgowego w P. zwalnia pozwaną od obowiązku zapłaty. Ponadto Sąd w pkt 2 wyroku zasądzone w pkt

1 świadczenie wraz z odsetkami rozkłada na 121 miesięcznych rat: przy czym 120 rat płatnych będzie po 1 200 zł, a ostatnia rata w kwocie 1 198,91 zł z zaznaczeniem, że raty będą płatne miesięcznie do 10 dnia każdego miesiąca, począwszy od 10-tego sierpnia 2019 roku, z zastrzeżeniem, iż w przypadku uchybienia terminowej spłaty którejkolwiek z rat cała pozostała należność do zapłaty staje się natychmiast wymagalna.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znalazło swoje uzasadnienie w art. 99 k.p.c. i 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 2 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Pozwana jako strona przegrywająca spór została zobowiązana do zwrotu powodowi kwoty 11 581 zł, na którą składa się opłata od pozwu w wysokości 6164 zł, koszty zastępstwa procesowego powoda w wysokości 5400 zł oraz koszt opłaty skarbowej 17 zł, ustalając, że zapłata przez M. M. kwot zasądzonych z tego tytułu na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 15 czerwca 2018 roku, w sprawie (...) Sądu Okręgowego w P. zwalnia pozwaną, w takiej części, od obowiązku zapłaty.

Mając powyższe na uwadze, sąd orzekł jak w pkt 3 wyroku.

SSO Maria Prusinowska